

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

8. února 2024*

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská a měnová politika – Obezřetnostní dohled nad úvěrovými institucemi – Nařízení (EU) č. 1024/2013 – Zvláštní úkoly v oblasti dohledu svěřené Evropské centrální bance (ECB) – Odebrání povolení – Žaloba na neplatnost – Nepřípustnost – Zastupování účastníka řízení – Procesní plná moc udělená advokátovi – Neoprávněně zmocněný zástupce“

Ve věci C-256/22 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek podaný na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie dne 12. dubna 2022,

Pilatus Bank plc, se sídlem v Ta'Xbiex (Malta), zástupci: O. Behrends, Rechtsanwalt,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

další účastnice řízení:

Pilatus Holding Ltd.,

žalobkyně v prvním stupni,

Evropská centrální banka (ECB), zástupci: M. Puidokas a E. Yoo, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

Evropská komise, zástupci: původně A. Nijenhuis, A. Steiblyté a D. Triantafyllou, poté A. Steiblyté a D. Triantafyllou, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení: A. Prechal, předsedkyně senátu, F. Biltgen, N. Wahl (zpravodaj), J. Passer a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

* Jednací jazyk: angličtina.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 25. května 2023,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost Pilatus Bank plc domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 2. února 2022, *Pilatus Bank a Pilatus Holding v. ECB* (T-27/19, EU:T:2022:46, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunal zamítl žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Evropské centrální banky (ECB) ze dne 2. listopadu 2018, jímž bylo této společnosti odňato povolení k činnosti úvěrové instituce (dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 Článek 4 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. 2013, L 287, s. 63), vymezuje úkoly svěřené ECB a v odst. 1 písm. a) stanoví:

„V rámci článku 6 má ECB v souladu s odstavcem 3 tohoto článku výlučnou pravomoc plnit ve vztahu ke všem úvěrovým institucím usazeným v zúčastněných členských státech následující úkoly pro účely obezřetnostního dohledu:

a) vydávat a odnímat úvěrovým institucím povolení k činnosti v souladu s článkem 14“.

- 3 Článek 6 tohoto nařízení, nadepsaný „Spolupráce v rámci jednotného mechanismu dohledu“, uvádí:

„1. ECB plní své úkoly v rámci jednotného mechanismu dohledu sestávajícího z ECB a příslušných vnitrostátních orgánů. ECB odpovídá za účinné a konzistentní fungování jednotného mechanismu dohledu.

[...]

4. Pokud jde o úkoly vymezené v článku 4 s výjimkou odst. 1 písm. a) a c) uvedeného článku, plní ECB povinnosti stanovené v odstavci 5 tohoto článku a vnitrostátní příslušné orgány plní povinnosti stanovené v odstavci 6 tohoto článku, a to podle rámce a postupů uvedených v odstavci 7 tohoto článku, pokud jde o dohled nad těmito úvěrovými institucemi, finančními holdingovými společnostmi, smíšenými finančními holdingovými společnostmi nebo pobočkami usazenými v zúčastněných členských státech a patřícími úvěrovým institucím usazeným v nezúčastněných členských státech:

– těmi, které jsou méně významné na konsolidovaném základě, na nejvyšší úrovni konsolidace v rámci zúčastněných členských států, nebo jednotlivě ve zvláštním případě poboček usazených

v zúčastněných členských státech a patřících úvěrovým institucím usazeným v nezúčastněných členských státech. Hodnocení jejich významu probíhá podle následujících kritérií:

- i) velikost;
- ii) důležitost pro hospodářství Unie nebo kteréhokoli zúčastněného členského státu;
- iii) význam přeshraniční činnosti.

S ohledem na první pododstavec se s výjimkou případů odůvodněných zvláštními okolnostmi, jež budou podrobněji stanoveny v metodice, úvěrová instituce, finanční holdingová společnost nebo smíšená finanční holdingová společnost nepovažuje za méně významnou, je-li splněna kterákoli z následujících podmínek:

- i) celková hodnota jejích aktiv převyšuje 30 miliard EUR;
- ii) poměr jejích celkových aktiv vůči [hrubému domácímu produktu (HDP)] zúčastněného členského státu, v němž je usazena, převyšuje 20 %, není-li celková hodnota jejích aktiv nižší než 5 miliard EUR;
- iii) v návaznosti na oznámení od vnitrostátního příslušného orgánu, že danou instituci považuje za instituci s podstatným významem pro domácí ekonomiku, přijme ECB rozhodnutí, které na základě komplexního posouzení dané úvěrové instituce včetně posouzení její rozvahy, jež ECB provede, tento podstatný význam úvěrové instituce potvrdí.

ECB může rovněž z vlastního podnětu určitou instituci považovat za instituci s podstatným významem, pokud tato instituce zřídila bankovní dceřiné společnosti ve více než jednom zúčastněném členském státě a její aktiva a závazky spojené s přeshraniční činností představují podstatnou část jejích celkových aktiv nebo závazků, na něž se vztahují podmínky stanovené v příslušné metodice.

Ty, pro něž bylo požádáno o veřejnou finanční pomoc nebo takovou pomoc obdržely přímo z [Evropského nástroje finanční stability (EFSF)] nebo [Evropského mechanismu stability (ESM)], se nepovažují za méně významné.

Bez ohledu na předchozí pododstavce plní ECB úkoly, které jsou jí svěřeny tímto nařízením, v vztahu ke třem nejvýznamnějším úvěrovým institucím v každém zúčastněném členském státě, neodůvodňují-li zvláštní okolnosti jiný postup.

[...]

6. Aniž je dotčen odstavec 5 tohoto článku, vykonávají vnitrostátní příslušné orgány úkoly uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. b), d) až g) a i) a jsou odpovědné za tyto úkoly a za přijímání všech relevantních rozhodnutí v oblasti dohledu, pokud jde o úvěrové instituce uvedené v odst. 4 prvním pododstavci tohoto článku, a to podle rámce a postupů uvedených v odstavci 7 tohoto článku.

Aniž jsou dotčeny články 10 až 13, vnitrostátní příslušné a pověřené orgány mají nadále pravomoci podle vnitrostátních právních předpisů získávat informace od úvěrových institucí, holdingových společností, smíšených holdingových společností a podniků zahrnutých do konsolidované finanční situace úvěrové instituce a provádět v těchto úvěrových institucích, holdingových

společnostech, smíšených holdingových společnostech a podnicích kontroly na místě. Vnitrostátní příslušné orgány informují ECB v souladu s rámcem stanoveným v odstavci 7 tohoto článku o opatřeních přijatých podle tohoto odstavce a tato opatření úzce koordinují s ECB.

Příslušné vnitrostátní orgány pravidelně předkládají ECB zprávu o výkonu činností prováděných podle tohoto článku.

[...]

4 Článek 14 nařízení č. 1024/2013, nadepsaný „Povolení“, v odstavci 5 stanoví:

„S výhradou odstavce 6 může ECB povolení odebrat v případech stanovených v příslušných právních předpisech Unie z vlastního podnětu, po konzultacích s vnitrostátním příslušným orgánem zúčastněného členského státu, ve kterém je úvěrová instituce usazena, nebo na návrh tohoto vnitrostátního příslušného orgánu. Tyto konzultace především zajistí, že před rozhodnutím o odebrání povolení poskytne ECB vnitrostátním orgánům dostatek času, aby rozhodly o přijetí nezbytných opatření k nápravě, mimo jiné o možných opatřeních k řešení problémů, a tato opatření zohlední.

Jestliže se vnitrostátní příslušný orgán, který v souladu s odstavcem 1 navrhl povolení, domnívá, že povolení musí být v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy odebráno, předá za tím účelem návrh ECB. ECB v uvedeném případě přijme rozhodnutí o navrhovaném odebrání povolení, přičemž plně zohlední důvody tohoto odebrání, které k němu uvedl vnitrostátní příslušný orgán.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 5 Navrhovatelka, společnost Pilatus Bank, a společnost Pilatus Holding ltd., která byla druhou žalobkyní v řízení před Tribunálem, jsou „méně významné“ úvěrové instituce ve smyslu čl. 6 odst. 4 nařízení č. 1024/2013, se sídlem na Maltě a podléhají přímému obezřetnostnímu dohledu ze strany Malta Financial Services Authority (Maltský orgán pro finanční služby, Malta) (dále jen „MFSA“), „vnitrostátního příslušného orgánu“ ve smyslu čl. 2 odst. 2 tohoto nařízení, a přímého většinového akcionáře této úvěrové instituce.
- 6 Ali Sadr Hasheminejad, akcionář navrhovatelky, který nepřímo drží 100 % jejího kapitálu a hlasovacích práv, byl zatčen ve Spojených státech na základě šesti obvinění v souvislosti s jeho údajnou účastí v systému, jehož prostřednictvím bylo zhruba 115 milionů amerických dolarů (USD) (přibližně 108 milionů eur), vyplácených za účelem financování projektu výstavby ve Venezuele, zpronevěřeno ve prospěch iránských osob a podniků.
- 7 Po obvinění A. Sadra Hasheminejada ve Spojených státech obdržela navrhovatelka zejména žádosti o výběr vkladů v celkové výši 51,4 milionu eur, tedy přibližně 40 % vkladů vykázaných v její rozvaze.
- 8 V této souvislosti přijal MFSA tři rozhodnutí, které se týkaly navrhovatelky.
- 9 Dne 21. března 2018 přijal MFSA rozhodnutí týkající se odejmutí nebo pozastavení hlasovacích práv, jehož prostřednictvím zejména nařídil, aby byl A. Sadr Hasheminejad s okamžitou účinností zbaven funkce ředitele navrhovatelky, jakož i veškerých ostatních rozhodovacích funkcí ve vztahu k ní, aby byl pozastaven výkon jeho hlasovacích práv a zdržel se jakéhokoliv právního zastupování této navrhovatelky, resp. jejího zastupování před soudem.

- 10 Téhož dne přijal MFSA rovněž rozhodnutí o moratoriu, jehož prostřednictvím navrhovatelce uložil nepovolovat žádnou bankovní transakci, zejména výběry a vklady ze strany jejích akcionářů a členů jejího představenstva.
- 11 Dne 22. března 2018 přijal MFSA rozhodnutí o jmenování oprávněné osoby, která byla podle tohoto zmocnění příslušná k „převzetí veškerých pravomocí, funkcí a povinností banky ve vztahu k veškerému majetku, ať už jsou vykonávány bankou na valné hromadě, představenstvem nebo jakoukoli jinou osobou, včetně právního zastupování banky, resp. jejího zastupování před soudem s vyloučením banky a jakékoli jiné osoby“ (dále jen „oprávněná osoba“).
- 12 Dne 29. června 2018 navrhl MFSA na základě čl. 14 odst. 5 nařízení č. 1024/2013 ECB, aby navrhovatelce odebrala povolení k činnosti úvěrové instituce.
- 13 Dne 2. srpna 2018 MFSA předložil ECB pozměněný návrh na odebrání povolení k činnosti úvěrové instituce, jehož držitelkou byla navrhovatelka.
- 14 Během správního řízení o odebrání povolení představenstvo navrhovatelky zmocnilo advokáta, který kontaktoval ECB.
- 15 Dopisem ze dne 31. srpna 2018 vyzvala ECB navrhovatelku, aby se do pěti pracovních dnů od data obdržení tohoto dopisu vyjádřila k pozměněnému návrhu rozhodnutí o odebrání povolení.
- 16 Po dvojnásobném prodloužení této lhůty pro slyšení a po získání přístupu ke spisu ve správním řízení předložila navrhovatelka dne 21. září 2018, prostřednictvím advokáta zmocněného jejím představenstvem, své připomínky k návrhu rozhodnutí o odebrání povolení, v nichž vyjádřila nesouhlas svého vedení a svých akcionářů s tímto návrhem.
- 17 Dne 2. listopadu 2018 přijala ECB na základě čl. 4 odst. 1 písm. a) a čl. 14 odst. 5 nařízení č. 1024/2013 sporné rozhodnutí.

Žaloba k Tribunálu a napadený rozsudek

- 18 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 15. ledna 2019 podaly společnosti Pilatus Bank a Pilatus Holding prostřednictvím advokáta zmocněného představenstvem společnosti Pilatus Bank a ředitelem společnosti Pilatus Holding žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí.
- 19 Rozhodnutím ze dne 17. května 2019 bylo Evropské komisi povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání ECB.
- 20 V napadeném rozsudku Tribunál žalobu proti spornému rozhodnutí zamítl.
- 21 Pokud jde v první řadě o přípustnost, Tribunál rozhodl, že je žaloba nepřipustná v rozsahu, v němž byla podána společností Pilatus Holding, jelikož tato entita není jakožto akcionář navrhovatelky sporným rozhodnutím bezprostředně dotčena.
- 22 Pokud jde ve druhé řadě o věc samou, Tribunál zamítl jedenáct žalobních důvodů vznesených navrhovatelkou.

Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastnic řízení

- 23 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 12. dubna 2022 podala navrhovatelka prostřednictvím téhož advokáta jako v prvním stupni projednávaný kasační opravný prostředek.
- 24 Ve svém kasačním opravném prostředku navrhovatelka navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
  - na základě článku 264 SFEU zrušil sporné rozhodnutí;
  - vrátil věc Tribunálu, aby rozhodl o žalobě na neplatnost v rozsahu, v němž by Soudní dvůr nebyl schopen rozhodnout ve věci samé, a
  - uložil ECB náhradu nákladů řízení souvisejících s řízením o kasačním opravném prostředku a řízením před Tribunálem.
- 25 ECB navrhuje, aby Soudní dvůr:
- kasační opravný prostředek odmítl jako zčásti nepřijatelný a zamítl jako zčásti neopodstatněný;
  - podpůrně kasační opravný prostředek zamítl jako neopodstatněný v plném rozsahu, a
  - v každém případě uložil navrhovatelce náhradu veškerých nákladů řízení.
- 26 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek jako neopodstatněný a
  - uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

K návrhu na znovuotevření ústní části řízení

- 27 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 27. června 2023 podala ECB návrh, aby bylo na základě článku 83 jednacího řádu Soudního dvora nařízeno znovuotevření ústní části řízení.
- 28 Na podporu svého návrhu ECB uvádí, že si přeje uvést nové skutkové okolnosti, které s ohledem na nedávné události, a sice stanovisko generální advokátky ze dne 25. května 2023, mohou mít pro rozhodnutí Soudního dvora rozhodující význam. Ze stanoviska vyplývá, že podle názoru generální advokátky jsou rozhodnutí týkající se navrhovatelky, která byla přijata MFSA v březnu 2018, „přípravnými akty“ v rámci složeného správního řízení, jež vedly k přijetí rozhodnutí ECB o odebrání povolení, a nesrovnalosti, kterými jsou tato rozhodnutí stížena, jsou z tohoto důvodu přičitatelné ECB a „postihují“ rozhodnutí o odebrání povolení, která byla ECB přijata. ECB předkládá skutkové okolnosti, aby prokázala, že uvedená rozhodnutí byla napadena před maltskými soudy.

- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jeho jednací řád neumožňují zúčastněným uvedeným v článku 23 tohoto statutu předložit vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem (rozsudek ze dne 9. června 2022, *Préfet du Gers a Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, bod 40 a citovaná judikatura).
- 30 Kromě toho podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU předkládá generální advokát veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Nejedná se tedy o stanovisko určené pro soudce nebo účastníky řízení, které by pocházelo od instituce mimo Soudní dvůr, ale o individuální, odůvodněné a veřejně vyjádřené stanovisko člena samotného orgánu. Za těchto podmínek nemůže být stanovisko generálního advokáta účastníky řízení projednáno. Soudní dvůr mimoto není vázán ani tímto stanoviskem ani důvody, na základě kterých k němu generální advokát dospěl. Nesouhlas zúčastněného se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (rozsudek ze dne 9. června 2022, *Préfet du Gers a Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, bod 41 a citovaná judikatura).
- 31 Soudní dvůr však podle článku 83 svého jednacího řádu může kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit zahájení nebo znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která by mohla mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora.
- 32 V projednávaném případě má však Soudní dvůr za to, že má k dispozici všechny poznatky nezbytné pro vydání rozhodnutí a skutečnosti, kterých se ECB dovolává na podporu svého návrhu na znovuotevření ústní části řízení, nepředstavují nové skutečnosti, které by mohly mít vliv na rozhodnutí, které má Soudní dvůr vydat.
- 33 Za těchto podmínek má Soudní dvůr po vyslechnutí generální advokátky za to, že není důvodné nařídit znovuotevření ústní části řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 34 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury může každá okolnost týkající se přípustnosti žaloby na neplatnost podané k Tribunálu představovat nepominutelný důvod, který je Soudní dvůr, jemuž byl předložen kasační opravný prostředek, povinen uplatnit i bez návrhu (rozsudky ze dne 23. dubna 2009, *Sahlstedt a další v. Komise*, C-362/06 P, EU:C:2009:243, body 21 až 23, a ze dne 6. července 2023, *Julien v. Rada*, C-285/22 P, EU:C:2023:551, bod 45, jakož i citovaná judikatura).
- 35 Podle článku 19 statutu Soudního dvora Evropské unie, použitelného na Tribunál v souladu s čl. 53 prvním pododstavcem tohoto statutu, k tomu, aby právnické osoby, jako je navrhovatelka, mohly jednat před unijními soudy, musí být zastoupeny advokátem oprávněným k výkonu advokacie před soudem podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 (Úř. věst. 1994, L 1, s. 3; Zvl. vyd. 11/52, s. 3).

- 36 Zastupování právnické osoby advokátem, a zejména otázka řádnosti plné moci udělené advokátovi k podání žaloby k Tribunálu, tedy patří mezi kogentně stanovené podmínky řízení, které je Soudní dvůr v řízení o kasačním opravném prostředku povinen zkoumat i bez návrhu.
- 37 Pokud jde o procesní plnou moc udělenou těmito osobami advokátovi, čl. 51 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu stanoví, že advokát zastupující účastníka řízení, který je právnickou osobou soukromého práva, je povinen v soudní kanceláři uložit procesní plnou moc udělenou tímto účastníkem řízení. Na rozdíl od znění tohoto řádu platného před 1. červencem 2015 toto ustanovení nestanoví povinnost takové osoby prokázat, že procesní plná moc byla jejímu advokátovi řádně udělena zástupcem k tomu oprávněným.
- 38 Soudní dvůr však již rozhodl, že okolnost, že tento čl. 51 odst. 3 tuto povinnost nestanoví, nezbavuje Tribunál povinnosti ověřit řádnost dotčené plné moci v případě jejího zpochybnění. Skutečnost, že žalobce ve fázi podání své žaloby nemusí tento důkaz poskytnout, nemá vliv na povinnost tohoto účastníka řízení řádně zmocnit svého advokáta, aby mohl jednat v soudním řízení. Snížením požadavků na důkazy při podání žaloby není dotčena hmotněprávní podmínka, podle níž žalobci musí být řádně zastoupeni svými advokáty. V případě zpochybnění řádnosti procesní plné moci udělené účastníkem řízení jeho advokátovi tak musí tento účastník řízení prokázat řádnost této plné moci (rozsudek ze dne 21. září 2023, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products a další v. Komise, C-478/21 P, EU:C:2023:685, bod 93 a citovaná judikatura).
- 39 Tribunál je rovněž povinen i bez návrhu ověřit řádnost procesní plné moci, a zejména skutečnost, že dotčená plná moc byla řádně udělena zástupcem dotčené právnické osoby, který je k tomu oprávněný, je-li taková plná moc zjevně udělena protiprávně nebo pokud existují skutečnosti, které mohou vážně zpochybnit její řádnost.
- 40 V projednávaném případě přitom několik okolností mělo vést Tribunál k vážným pochybnostem o řádnosti procesní plné moci udělené advokátovi navrhovatelky.
- 41 Zprvč skutkové okolnosti, které vedly k podání žaloby k Tribunálu, a znění procesní plné moci udělené představenstvem navrhovatelky advokátovi, jenž tuto žalobu podal, mohly v této souvislosti vážně zpochybnit řádnost této plné moci.
- 42 Jmenování oprávněné osoby ze strany MFSA a skutečnost, že tato oprávněná osoba byla zmocněna zejména k „právnímu zastupování banky, resp. jejímu zastupování před soudem s vyloučením banky a jakékoli jiné osoby“, byly totiž způsobilé vyvolat vážné pochybnosti o pravomocech představenstva navrhovatelky podat žalobu k soudu a zmocnit za tímto účelem advokáta.
- 43 Tyto pochybnosti mohlo posílit též znění procesní plné moci udělené advokátovi. Členové představenstva navrhovatelky v této plné moci připomněli, že dne 22. března 2018 MFSA jmenoval oprávněnou osobu a svěřil jí určité pravomoci, a upřesnili, že „příslušné soudy budou muset určit, které osoby jsou v dotčeném kontextu oprávněny [navrhovatelku] zastupovat. Členové představenstva nenesou žádnou osobní odpovědnost“. Uvedené znění naznačuje, že osoby podepisující tuto plnou moc samy pochybovaly o své pravomoci k jejímu vystavení, a představuje jasnou a výslovnou výzvu k ověření, zda tyto osoby takovou pravomoc skutečně měly.

- 44 Zadruhé, i když předmětem žaloby podané k Tribunálu byla neplatnost rozhodnutí o odebrání povolení, některé argumenty předložené navrhovatelkou na podporu této žaloby, a zejména argumenty předložené na podporu desátého žalobního důvodu, se týkaly zastupování navrhovatelky a měly prokázat, že jí ECB odepřela možnost využít účinného zastoupení.
- 45 Tyto argumenty mohly rovněž vážně zpochybnit řádnost plné moci udělené advokátovi navrhovatelky k zastupování v řízení před Tribunálem. Okolnost, že odměna advokáta navrhovatelky nemohla být zaplacená, totiž mohla naznačovat, že orgán, který jej zmocnil, nebyl pravomocný tuto platbu provést ani podat za navrhovatelku žalobu k soudu a zmocnit za tímto účelem advokáta.
- 46 Za těchto podmínek měl Tribunál bez ohledu na věcnou opodstatněnost těchto argumentů i bez návrhu požadovat důkaz o tom, že advokát zastupující navrhovatelku byl řádně zmocněn a že procesní plná moc byla udělena zástupcem k tomu oprávněným.
- 47 Z výše uvedených úvah vyplývá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že i bez návrhu neověřil řádnost plné moci udělené advokátovi představenstvem navrhovatelky.
- 48 Takové zjevné pochybení musí vést ke zrušení napadeného rozsudku, aniž je nutné rozhodnout o důvodech kasačního opravného prostředku předložených navrhovatelkou.
- 49 Podle čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie platí, že zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu, může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.
- 50 Tak je tomu v projednávané věci. Vzhledem k tomu, že byly účastnice řízení Soudním dvorem vyzvány, aby se vyjádřily k přípustnosti žaloby k Tribunálu, a zejména k řádnosti procesní plné moci udělené představenstvem navrhovatelky, má Soudní dvůr k dispozici všechny poznatky nezbytné pro vydání rozhodnutí o přípustnosti žaloby.
- 51 Navrhovatelka s odkazem na rozsudek Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [odvolací soud (nižší instance), Malta] ze dne 5. listopadu 2018 ve věci č. 6/2017 (*Heikki Niemelä a další v. Maltese financial services authority*) tvrdila, že navzdory jmenování oprávněné osoby zůstává jejímu představenstvu i nadále pravomoc zastupovat ji před soudem a zmocnit za tímto účelem advokáta.
- 52 Jmenování oprávněné osoby tak mělo podle navrhovatelky za následek pouhé svěření majetku a řízení činností banky této osobě, aniž jí byla svěřena pravomoc k zastupování této banky v soudním řízení týkajícím se napadení rozhodnutí, která jsou pro banku závazná. V tomto ohledu je nepodstatné, že se taková rozhodnutí mohou dotýkat též majetku a činností, jejichž řízení je svěřeno oprávněné osobě.
- 53 Navrhovatelka rovněž zdůraznila, že rozsudek ze dne 5. listopadu 2019, ECB a další v. Trasta Komerbanka a další (C-663/17 P, C-665/17 P a C-669/17 P, EU:C:2019:923, dále jen „rozsudek Trasta Komerbanka“) a stanovisko generální advokátky týkající se tohoto rozsudku potvrzují, že otázka zastupování je primárně určena vnitrostátním právem a že je konstatování Tribunálu v tomto ohledu závazné, ledaže jeden z účastníků řízení prokáže, že toto konstatování představuje zkreslení skutkového stavu. Podle maltského práva přitom zastupování banky nespadá do pravomocí oprávněné osoby, i když je tato osoba pověřena řízením činností banky nebo správou jejího majetku.

- 54 ECB uvedla, že zastupování zapsané právnické osoby se řídí *lex incorporationis* a že v projednávaném případě maltské právo, jak je vyloženo v rozsudku Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [odvolací soud (nižší instance)] ze dne 5. listopadu 2018 ve věci č. 6/2017 (*Heikki Niemelä a další v. Maltese financial services authority*), omezuje pravomoc osoby oprávněné k zastupování navrhovatelky na zvláštní okolnosti uvedené ve vnitrostátním právu, na jejichž základě byla jmenována, zejména pokud jde o otázky týkající se majetku a řízení činnosti, a zachovává tak představenstvu jeho zbytková práva.
- 55 ECB rovněž poznamenala, že plná moc udělená představenstvem navrhovatelky se vztahuje pouze na zastupování v záležitostech regulačních, aniž výslovně zmiňovala zastupování před soudem.
- 56 V tomto ohledu, jak již Soudní dvůr uvedl v bodě 35 tohoto rozsudku podle článku 19 statutu Soudního dvora Evropské unie použitelného na Tribunál v souladu s čl. 53 prvním pododstavcem tohoto statutu k tomu, aby právnické osoby, jako je navrhovatelka, mohly jednat před unijními soudy, musí být zastoupeny advokátem oprávněným k výkonu advokacie před soudem podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru.
- 57 Vzhledem k tomuto požadavku, aby byly právnické osoby zastoupeny advokátem oprávněným k výkonu advokacie před soudem podle práva některého členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, je přípustnost žaloby na neplatnost podané takovou osobou na základě článku 263 SFEU podmíněna prokázáním, že dotyčná osoba skutečně rozhodla o podání žaloby a advokáti, kteří tvrdí, že ji zastupují, byli skutečně k tomuto účelu zmocnění (v tomto smyslu viz rozsudek Trasta Komerčbanka, bod 57 a citovaná judikatura).
- 58 Právě s cílem ujistit se o tom, že tomu tak skutečně je, čl. 51 odst. 3 jednacího řádu Tribunálu vyžaduje, aby advokáti v případě, že účastníkem řízení, kterého zastupují, je právnická osoba soukromého práva, uložili v soudní kanceláři Tribunálu procesní plnou moc udělenou tímto účastníkem řízení, přičemž nepředložení této plné moci může podle odstavce 4 tohoto článku činit žalobu nepřijatelnou z formálního důvodu (rozsudek Trasta Komerčbanka, bod 57).
- 59 Pokud jde o úvěrovou instituci založenou ve formě právnické osoby podle práva některého členského státu, jako je navrhovatelka, je při neexistenci unijní právní úpravy v dané oblasti v souladu s tímto právem třeba určit orgány této právnické osoby, které jsou oprávněny přijímat rozhodnutí uvedená v bodech 57 a 58 tohoto rozsudku (rozsudek Trasta Komerčbanka, bod 58).
- 60 V projednávaném případě je nutno konstatovat, že s ohledem na zmocnění oprávněné osoby, a zejména na skutečnost, že jí příslušelo „převzít veškeré pravomoci, funkce a povinnosti banky ve vztahu k veškerému majetku, ať už jsou vykonávány bankou na valné hromadě, představenstvem nebo jakoukoli jinou osobou, včetně právního zastupování banky, resp. jejího zastupování před soudem s vyloučením banky a jakékoli jiné osoby“, nebylo již představenstvo navrhovatelky oprávněné k jejímu zastupování a nemělo již pravomoc za tímto účelem zmocnit advokáta.
- 61 Pravomoc představenstva navrhovatelky zastupovat ji před soudem a zmocnit za tímto účelem advokáta mimoto nemůže být založena na rozsudku Trasta Komerčbanka.

- 62 Tento rozsudek se totiž týká povinnosti unijního soudu nepřihlížet k odvolání procesní plné moci udělené zástupci účastníka řízení, pokud toto odvolání porušuje právo tohoto účastníka řízení na účinnou soudní ochranu. Tato povinnost je však unijnímu soudu uložena pouze za určitých vymezených okolností.
- 63 Jak vyplývá z bodů 60 až 62 rozsudku Trasta Komerčbanka, Soudní dvůr měl za to, že zásah do práva úvěrové instituce Trasta Komerčbanka na účinný procesní prostředek vyplývá ze skutečnosti, že se likvidátor jmenovaný poté, co bylo této instituci odebráno povolení a nařízena její likvidace, nacházel ve střetu zájmů. Soudní dvůr uvedl, že likvidátor, který byl pověřen definitivní likvidací uvedené instituce, byl jmenován na návrh vnitrostátního příslušného orgánu, který mohl kdykoli požádat o jeho odvolání. V důsledku toho měl za to, že existuje riziko, že tento likvidátor nebude v rámci soudního řízení zpochybňovat rozhodnutí o odebrání povolení též instituci, které bylo přijato ECB na návrh tohoto orgánu a které vedlo k nařízení její likvidace. Soudní dvůr z toho v bodě 78 uvedeného rozsudku vyvodil, že tím, že byla procesní plná moc, udělená bývalým vedením Trasta Komerčbanka advokátovi, který podal žalobu proti tomuto rozhodnutí, odvolána likvidátorem, došlo k porušení práva této instituce na účinnou soudní ochranu a že se Tribunál tím, že toto odvolání zohlednil, dopustil nesprávného právního posouzení.
- 64 V projednávaném případě se zmocnění oprávněné osoby jmenované MFSA značně liší od zmocnění likvidátora popsaného v bodě 72 rozsudku Trasta Komerčbanka, jelikož jeho jediným cílem bylo vymoci pohledávky, zcizit majetek a uspokojit věřitele s cílem dosáhnout úplného ukončení činnosti dotyčné úvěrové instituce.
- 65 Kromě toho navrhovatelka nepředložila důkazy týkající se zmocnění oprávněné osoby ani podmínek, za kterých bylo toto zmocnění vykonáváno, z nichž by vyplývalo, že se tato osoba nacházela z právního nebo faktického hlediska ve střetu zájmů. Konkrétně ze znění uvedeného zmocnění, připomenutého v bodě 60 tohoto rozsudku, nijak nevyplývá, že by oprávněná osoba nezastupovala zájmy banky.
- 66 Stejně tak okolnost, že byla oprávněná osoba jmenována vnitrostátním příslušným orgánem, který předložil ECB návrh na odebrání povolení, sama o sobě nestačí k prokázání existence střetu zájmů.
- 67 Pokud jde o dosah rozsudku uvedeného v bodě 51 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že se netýkal navrhovatelky, nýbrž jiné maltské úvěrové instituce, které MFSA jmenoval oprávněnou osobu.
- 68 Na druhou stranu Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [odvolací soud (nižší instance)] v tomto rozsudku potvrdil, že členové představenstva úvěrové instituce nejsou v důsledku jmenování oprávněné osoby zbaveni všech svých pravomocí. Jsou tak nadále oprávněni jménem úvěrové instituce požadovat zrušení některých rozhodnutí v oblasti obezřetnostního dohledu, která byla přijata MFSA jakožto vnitrostátním příslušným orgánem, a zejména rozhodnutí o jmenování oprávněné osoby.
- 69 Z tohoto rozsudku však nevyplývá, že v případě, že byla jmenována oprávněná osoba a byla zmocněna k zastupování zejména před soudem, mají členové představenstva úvěrové instituce i nadále pravomoc zmocnit advokáta k zastupování této instituce v řízeních týkajících se rozhodnutí přijatých ECB nebo k napadnutí rozhodnutí tohoto orgánu.

- 70 Mimoto zastupování před soudem v rámci zpochybnění odebrání povolení může spadat do pravomocí oprávněné osoby, neboť se nutně týká majetku banky.
- 71 A konečně je nepodstatné, že adresátem sporného rozhodnutí byla navrhovatelka.
- 72 To totiž neznamená, že představenstvo navrhovatelky bylo po jmenování oprávněné osoby stále oprávněno přijmout jménem navrhovatelky rozhodnutí o podání žaloby k unijnímu soudu a že mělo pravomoc zmocnit za tímto účelem advokáta.
- 73 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba žalobu v prvním stupni odmítnout jako nepřípustnou.

K nákladům řízení

- 74 Článek 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora stanoví, že je-li kasační opravný prostředek podstatněy a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.
- 75 Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 daného řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 76 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci neměla společnost Pilatus Bank ve věci úspěch a ECB požadovala náhradu nákladů řízení jak před Soudním dvorem, tak před Tribunálem, je důvodné rozhodnout, že společnost Pilatus Bank ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené ECB v řízení v prvním stupni a v řízení o projednávaném kasačním opravném prostředku.
- 77 Podle čl. 140 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 uvedeného jednacího řádu, členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Komise, která vstoupila do řízení v prvním stupni jako vedlejší účastnice, tedy ponese vlastní náklady řízení vynaložené v řízení v prvním stupni, jakož i v řízení o kasačním opravném prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 2. února 2022, Pilatus Bank a Pilatus Holding v. ECB (T-27/19, EU:T:2022:46), se zrušuje.**
- 2) Žaloba podaná ve věci T-27/19 se odmítá jako nepřípustná.**
- 3) Společnost Pilatus Bank plc ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou centrální bankou (ECB) jak v řízení v prvním stupni, tak v řízení o kasačním opravném prostředku.**
- 4) Evropská komise ponese vlastní náklady řízení vynaložené v řízení v prvním stupni, jakož i v řízení o kasačním opravném prostředku.**

Podpisy